

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

20000
MILJA
DRUŠTVO ISTRAŽIVAČA MORA

Prosinac, 2020.

Sadržaj

Izvještaj o radu u 2020	1
Projekti	1
Volonterski projekti	10
Projekti partnera - partneri	11
Razno o radu u 2020. godini	12
Financijski izvještaj za 2020. godinu	13
Plan rada za 2020. godinu	14
Projekti iz 2020. koji se nastavljaju	14
Projekti odobreni za financiranje za 2021. (Društvo nositelj)	14
Projekti odobreni za financiranje za 2021. (Društvo partner)	15
Projekti u iščekivanju rezultata	15
Planirane prijave na natječaje (rokovi)	15
Razno	15
Financijski plan za 2021	16

Izvještaj o radu u 2020.

Projekti

~ **Inicijativa „Zajedno protiv morskog otpada!“** (2017. – nastavlja se)

o **„Akcija čišćenja i monitoringa otpada na morskom dnu na Silbi“** ili **„Silba blista kad je čista!“**

- **Financije:** Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
- **Provedba:** svibanj 2019. – veljača 2020.
- **Partneri:** Terra Hub Croatia
- **Sažetak projekta:**

Silba blista kad je čista! je projekt dvostruke akcija čišćenja i monitoringa otpada na morskom dnu na Silbi uz aktivno sudjelovanje građana Zadra i posjetitelja Silbe. Projektom su uklonjene velike količine otpada, neposredno su educirani sudionici te su se tijekom akcija čišćenja prikupljali podatci o količini otpada koji se na morskom dnu i plaži nakupio tijekom jedne turističke sezone. Postavili su se potom spremnici za prikupljanje otpada na plažama koje su teško dostupne te se time omogućilo svim onima koji sudjeluju u njihovoj izgradnji i uređivanju te posjetiteljima plaža da nastave provoditi ciljeve i viziju iza projekta Silba blista kad je čista!

▪ **Istaknute aktivnosti u 2020.**

- Izrada edukativnog priručnika (tiskana i digitalna verzija)
- Nastavak održavanja kanti za prikupljanje naplavnog otpada

○ **„Čišćenje uvale Čuške dumboke u Parku prirode Telašćica nakon velike poplave 2017.“;**

- **Financije:** Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i Zadarska županija
- **Provedba:** svibanj 2019. – veljača 2020.
- **Partneri:** BIUS, PP Telašćica i OŠ Petar Lorini Sali
- **Sažetak projekta:**

Uvala Čuška dumboka u PP Telašćica je nesretnim slučajem okolnosti postala podvodno „odlagalište otpada“. Kako bi se pokušalo doprinijeti povratku stabilnosti u biološke zajednice i spriječiti daljnju degradaciju plastike, iz uvale se ovim projektom uklonila velika količina otpada kroz višednevnu akciju čišćenja. Edukativnim aktivnostima informirali smo sve ciljane skupine (mlade, otočane, posjetitelje, djecu, učenike) o problemima otpada, smanjenju korištenja plastike (posebice jednokratno upotrebljivih proizvoda), mogućnostima ponovne upotrebe i prenamjene, reciklaži te smjernicama za pravilno odlaganje. Edukaciju za osnovnoškolske učenike proveli smo u suradnji s OŠ „Petar Lorini“ iz Sali u obliku programa interaktivnih radionica. Pripremili smo i izložbu u Knjižnici Sali. Fotografije su trajno zabilježile stanje uvale Čuška dumboka prije, za vrijeme i nakon mnogobrojnih akcija čišćenja te je kao jaki vizualni alat služila mijenjanju svijesti ljudi, a uz to je bila zahvala i pohvala svim sudionicima koji su pomogli da Čuška dumboka dobije priliku obnoviti svoju ljepotu.

▪ **Istaknute aktivnosti u 2020.**

- Provedba tripartitnog edukativnog programa u OŠ Petar Lorini za učenike nižih i viših razreda na temu otpada u moru
- Postava edukativne izložbe fotografija akcija čišćenja u Čuškoj dumbokoj kroz posljednje tri godine u Knjižnici Sali

○ **„Čiste luke, čisto more!“**

- **Financije:** Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i HEP
- **Provedba:** srpanj 2020. – veljača 2021.
- **Partneri:** MAVENA (SEA), Udruga SOL Olib, Udruga mladih Ista
- **Sažetak projekta:**

Projekt „Čiste luke, čisto more!“ je projekt koji je obuhvaćao četiri akcije čišćenja morskog dna lučica zadarskog arhipelaga uz aktivno sudjelovanje lokalnih udruga. Projektom su se uklonile velike količine otpada, neposredno su educirani sudionici te će se postaviti info edukativne ploče na svaki od otoka u 2021. g. Akcije čišćenja i sve edukativne aktivnosti u obliku događaja, online aktivnosti i postavljenih info ploča imaju za cilj da lučice i sami otoci ne postanu izvori morskog otpada. U sklopu projekta postavljene su tri izložbe fotografija edukativnog karaktera pod nazivom „Svjetlo i tama na morskom putu“ koja je prvi put organizirana 2018. godine u sklopu projekta „Rasvijetlimo podmorje Silbe“ koji je uspješno izveden uz financijsku podršku HEP-a. Izložba autorskih fotografija članova Društva obogaćena je edukativnim pričama o ljepotama i prijetnjama morskom okolišu.

▪ **Istaknute aktivnosti u 2020.**

- Akcije čišćenja u četiri lokalne otočke lučice
- Svjetlo i tama na morskom putu po prvi put postavljene i na Olibu i Istu (odlične reakcije posjetitelja)
- Odlično jačanje partnerstava i sklapanje novih

○ **„Lov“ na mreže duhova!**

- **Financije:** Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
- **Provedba:** srpanj 2020. – veljača 2021.
- **Partneri:** Udruga Aurelia
- **Sažetak projekta:**

Atraktivne ribolovne pozicije se nalaze u blizini vrijednog koraligenskog staništa i naselja posidonije, a za sobom povlače veću učestalost gubitka ribolovnog alata. Negativan utjecaj izgubljenog ribolovnog alata je poznat: zaplitanje i stradavanje morskih organizama, prekrivanje, zagušivanje te trganje pridnenih organizama, uništavanje staništa i upetljavanje ronioca. Sastancima s ribarima dobili smo uvid u potrebne informacije za akcije čišćenja i procjenu stanja (lokacije i učestalost gubitka ribolovnog alata, tip ribolovnog alata, uspješnost vađenja, prijedlozi i problemi ribara vezani uz tu problematiku). Akcije čišćenja podmorja na prikladnim lokacijama provele su se na pet lokacija s ciljem uklanjanja odbačenih ribolovnih alata (mreža, vrša, parangala). Sav izvučeni materijal je determiniran i fotodokumentiran. U 2021. organizirat će se online edukativno predavanje o projektu i „Ghost fishing“-u uz izložbu morskog svijeta zabilježenog tijekom provedbe ovog projekta.

▪ **Istaknute aktivnosti u 2020.**

- Akcije čišćenja podmorja i uklanjanje odbačenog i izgubljenog ribolovnog alata
- Suradnja s ribarima na Silbi i Istu

~ ***Praćenje stanja plemenite periske u Hrvatskoj***

○ **Ne KLIMAJte palasturu**

- ***Financije:*** Grad Dubrovnik
- ***Provedba:*** svibanj 2019. – veljača 2020.
- ***Partneri:*** Prirodoslovni muzej Dubrovnik
- ***Sažetak projekta:***

Ne KLIMAJte palasturu je edukativno-istraživački projekt usmjeren na upoznavanje javnosti s manifestacijama klimatskih promjena u moru te istraživanju strogo zaštićene plemenite periske kojoj potencijalno prijete izumiranju zbog promjene klime na području Elafitskog otočja.

▪ ***Istaknute aktivnosti u 2020.***

- Edukativne radionice na temu klimatskih promjena i pomora plemenite periske za srednjoškolske učenike u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik
- Predavanja o pomoru plemenite periske u Jadranu i Mediteranu za javnost u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik

o ***Praćenje stanja plemenite periske u Natura 2000 područja Općine Medulin***

- ***Financije:*** JU Kamenjak
- ***Provedba:*** travanj 2020. – studeni 2020.
- ***Sažetak:***

Projekt „Inventarizacija i uspostava monitoringa školjkaša plemenita periska (*Pinna nobilis*)“ na lokalitetima ekološke mreže Natura 2000 na području Općine Medulin proveden je na temelju Ugovora sklopljenog između Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Općine Medulin – Kamenjak i Društva. Izvođenje projekta obuhvaćalo je terenska istraživanja te izradu pisanog završnog izvješća o obavljenim aktivnostima. Terenska istraživanja proveli su članovi Društva kroz terenski izlazak u lipnju i terenski izlazak u rujnu/listopadu 2020. godine na nekoliko lokaliteta unutar dva Natura 2000 područja: HR5000032 Akvatorij zapadne Istre i HR3000173 Medulinski zaljev. Prilikom istraživanja dokumentirana je prisutnost strogo zaštićene i ugrožene vrste školjkaša, plemenite periske te je ustanovljen status školjkaša. Cilj istraživanja bio je pratiti pojavu očekivanog povećanog mortaliteta te kartirati jedinke plemenite periske s cenzusom smrtnosti u akvatoriju Općine Medulin. Ustanovljen je 100% mortalitet na većini lokacija. Potraga za živim jedinkama nastavlja se u 2021.

~ **Praćenje stanja naselja posidonije**

o **Praćenje stanja naselja posidonije u Natura 2000 područja ŠKŽ**

- **Financije:** JU Priroda (ŠKŽ)
- **Provedba:** rujan 2019. – rujan 2020.
- **Sažetak:**

Projekt „Projekt „Monitoring staništa i naselja morskih cvjetnica (*Posidonia oceanica*) na lokalitetima ekološke mreže Natura 2000 u akvatoriju Šibensko-kninske županije“ proveden je na temelju Ugovora sklopljenog između Javne ustanove „Priroda“ Šibensko-kninske županije i Društva. Izvođenje projekta obuhvaćalo je terenska istraživanja te izradu pisanog završnog izvješća o obavljenim aktivnostima. Terenska istraživanja proveli su članovi Društva kroz terenske izlaske u rujnu i studenom 2019. te lipnju 2020. Istraživanje je provedeno u devet Natura 2000 područja : Velika i Mala Skala, Uvale Tratinska i Balun, Žirje – Kabal, Kaprije, Kakanski kanal, Tetovišnjak – podmorje, Kukuljari, Murterski kanal i Babuljaši te okolni grebeni. Istraživanje je provedeno na ukupno 26 postaja. Provedeni monitoring prvi je proveden na ovim Natura 2000 područjima korištenjem standardne metodologije za monitoring naselja posidonije u Jadranu (i Mediteranu) te će poslužiti kao osnova praćenja stanja ovih područja za budućnost.

○ **Praćenje stanja naselja posidonije u Natura 2000 područja ZDŽ**

- **Financije:** JU Natura Jadera (ZDŽ)
- **Provedba:** rujan 2020. – prosinac 2020.
- **Sažetak:**

Projekt „Praćenje stanja staništa i naselja morskih cvjetnica (*Posidonia oceanica*) u odabranim područjima ekološke mreže Zadarske županije proveden je na temelju Ugovora sklopljenog između Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Zadarske županije – „Natura Jadera“ i Društva. Izvedba projekta obuhvaća pregled dostupne literature, terensko istraživanje, obradu podataka i izradu završnog izvješća. Prilikom ovog istraživanja prikupljeni su podatci o stanju zdravlja naselja posidonije i statusu očuvanosti naselja posidonije u osam Natura 2000 područja u Zadarskoj županiji. Istraživanje je provedeno u osam Natura 2000 područja: Plićine oko Tramerke, Prolaz između Zapuntela i Ista, Brguljski zaljev - o. Molat, Luka Solišćica; Dugi Otok, Uvala Sakarun, Uvala Zagračina, J rt o. Zverinca i Otok Tukošćak i o. Mrtonjak. Istraživanje je provedeno na 12 lokacija na ukupno 36 postaja od koje su neke predložene prijašnjim istraživanjima kartiranja staništa naselja posidonije. Provedeni monitoring prvi je proveden na ovim Natura 2000 područjima korištenjem standardne metodologije za monitoring naselja posidonije u Jadranskom moru (i Sredozemnom moru) te će poslužiti kao osnova praćenja stanja ovih područja za budućnost.

~ **Ostali projekti**

○ **Spojimo prirodu i društvo - Silba**

- **Financije:** Grad Zadar
- **Provedba:** srpanj 2020. – prosinac 2020.
- **Sažetak projekta:**

„Spojimo prirodu i društvo – Silba“ je kroz program neformalnog obrazovanja educirala otočno stanovništvo i posjetitelje Silbe o prirodnom bogatstvu otoka u vidu ljekovitog i eteričnog bilja te kukaca koji nastanjuju otok kao potencijalan izvor iskorištavanja (na održivi način) za oplemenjivanje prirodne baštine otoka Silbe i njegove turističke ponude koja počiva na proizvodima i uslugama iz prirode. Sve to postiglo se kroz edukacije, boravak u prirodi, radionice i događaje znanstveno-popularnog karaktera.

▪ **Istaknute aktivnosti:**

- Radionice za otočane na temu izrade prirodne kozmetike
- Radionica za učenike u OŠ Silba na temu entomologije
- Online izložba fotografija entomologije Silbe
- Izrada entomološke zbirke otoka Silbe
- Izrada hotela za kukce

Volonterski projekti

~ **Friends of Wallacea– zamjena za „CROpwall“**

○ **Natasha Moelgaard**

- Država: Danska
- Status: student
- Nositelj: Društvo 20000 milja
- Trajanje: 8. kolovoza 2020. - 1. studeni 2020.
- Zadatci: pomaganje pri terenskim zadatcima, prikupljanje podataka za vlastiti diplomski rad

○ **Kiran Crawford**

- Država: UK
- Status:
- Nositelj: Društvo 20000 milja
- Trajanje: 20. rujna 2020. - 20. listopada 2020.
- Zadatci: pomaganje pri terenskim zadatcima

~ **ERASMUS + stručna praksa**

○ **Lena Saiz Campomar**

- Država: Španjolska
- Status: student
- Matična institucija: Junta de Castilla y Leon
- Nositelj: Društvo 20000 milja
- Trajanje: 15. rujna 2020. - 1. prosinca 2020.
- Zadatci: pomaganje pri terenskim zadatcima, uređenje fotodokumentacijske baze podataka, priprema tekstova za web-stranicu

~ **Slobodni volonteri**

○ **Alex Ali Mesa**

- Država: Španjolska
- Status: student
- Nositelj: Društvo 20000 milja
- Trajanje: 20. srpnja 2020. - 20. kolovoza 2020.
- Zadatci: pomaganje pri održavanju eksperimenata

Projekti partnera - partneri

~ **Monitoring trpova i ježinaca**

- **Provedba:** svibanj 2020. – lipanj 2020.
- **Naručitelj:** Ministarstvo poljoprivrede
- **Nositelj:** Janolus d.o.o.

~ **„Development of Guidelines for implementation of blue carbon in the MPA Telašćica Management Plan**

- **Financije:** MedPAN
- **Provedba:** 1.srpnja 2019. - 1. studeni 2020.
- **Nositelj:** JU PP Telašćica
- **Partneri:** Sveučilište u Zadru
- **Sažetak:**

Poboljšati očuvanje moskog ekosustava u PP Telašćica kroz izradu smjernica za implementaciju plavog ugljika u novi plan upravljanja

- **Istaknute aktivnosti u 2020.**

- Izrada smjernica za implementaciju plavog ugljika u novi plan upravljanja
- Radionice za učenike OŠ Petar Lorini Sali na temu naselja posidonije i klimatskih promjena

~ **„Čišćenje morskih livada - Čuška 2020“**

- **Financije:** Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
- **Provedba:** rujanj 2020. – prosinac 2020.
- **Nositelj:** Udruga Aurelia
- **Sažetak projekta:**

Očistiti naselje morske cvjetnice posidonije (*Posidonia oceanica*) od plastike u Čuški dumbokoj te ustanoviti stanje naselja za buduće praćenje obnove naselja

Razno o radu u 2020. godini

~ Objavljivanje znanstvenih radova

- Zubak I, Čižmek H, Mokos M (2020) *Posidonia oceanica* lower depth limits along a latitudinal gradient in the eastern Adriatic Sea. *Botanica Marina* 10.1515/bot-2019-0097.
- Čižmek H, Čolić B., Gračan R., Grau A., Catanese G. (2020) An emergency situation for pen shells in the Mediterranean: The Adriatic Sea, one of the last *Pinna nobilis* shelters, is now affected by a mass mortality event. *Journal of Invertebrate Pathology*.
- Zubak I, Stipić S, Čižmek H, Mokos M (2020) Fast, not furious - adaptation of the species list and fish size classes for fish assemblage survey technique (FAST) for the Adriatic Sea. *Croatian Journal of Fisheries*, 2020, 78, 195-202.

~ Članstva

- Primljeni u članstvo u mrežu udruga ZELENI FORUM

Financijski izvještaj za 2020. godinu

~ Kratki pregled

Prihodi			Rashodi
FZOEU2019	60.894,43 kn		
FZOEU1	33.881,93 kn		
FZOEU2	44.619,47 kn		
HEP	10.000,00 kn		
MedPAN2019	665,62 kn		
JU Kamenjak	28.000,00 kn		
JU Natura Jadera	19.990,00 kn		
JU Priroda2019-2020	10.800,00 kn		
Grad Zadar	1.999,00 kn		
Donacije	5.000,00 kn		
Članarine	520,00 kn		
UKUPNO	216.370,45 kn		237.261,00 kn
Razlika prihoda-rashoda	-20.890,55 kn		
Prijenos dobiti iz prijašnjih godina	126.285,00 kn		
Stanje	105.394,45 kn		

Plan rada za 2021. godinu

Projekti iz 2020. koji se nastavljaju

- ~ **ZPMO - Čiste luke, čisto more (do veljače 2021.)**
- ~ **ZPMO - Lov na mreže duhova (do veljače 2021.)**

Projekti odobreni za financiranje za 2021. (Društvo nositelj)

- ~ **ZPMO - Čiste luke, čisto more #2 (Ilovik, Susak, Ist)**
 - Partneri: Udruga mladih Ista
 - Donatori: Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
 - Proračun: 75.000,00 kn
 - Aktivnosti: Akcije čišćenja podmorja i izložbe fotografija „Svjetlo i tama na morskom putu“, Kreiranje sadržaja i postavljanje info ploča na tri otoka
- ~ **ZPMO - Za vale bez šporkice (Iž, Olib i Silba)**
 - Partneri: Udruga mladih Mali Iž
 - Donatori: Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
 - Proračun: 75.000,00 kn
 - Aktivnosti: Akcije čišćenja podmorja, postavljanje kanti za prikupljanje naplavnog otpada, suradnja s koncesionarima sidrišta za edukaciju nautičara
 - Iž, Olib, Silba
 - 75 000 kn
- ~ **OTARNOS**
 - Partneri: Općina Novigrad, SŠ Obrovac
 - Donatori: OP za ribarstvo preko LAGUR Tri mora
 - Proračun: 360 000 kn
 - Aktivnosti: Radionice s ribarima i uzgajivačima školjaka te osnovnoškolskim i srednjoškolskim učenicima, postavljanje edukativne staze o tradiciji uzgoja školjaka u Novigradu

Projekti odobreni za financiranje za 2021. (Društvo partner)

- ~ **ZPMO - Lov na mreže duhove #2**
 - Nositelj: Udruga Aurelia
 - Donator: FZOEU
- ~ **Od površine do dna, neka naše more sja!**
 - Nositelj: Udruga Aurelia
 - Donator: FZOEU
- ~ **ISLAND - Island Trapped Waves**
 - Nositelj: Sveučilište u Zagrebu, PMF
 - Donator: HRZZ

Projekti u iščekivanju rezultata

- ~ **Misli (na) plavo**
 - Natječaj : ESF Popularizacija STEM-a
 - Status: poslano čišćenje proračuna i 1. D/O/I
- ~ **MOPO - Morske priče kroz objektiv**
 - Natječaj: Mjera 8. LAGUR Plodovi mora
 - Status: poslan 1. D/O/I

Planirane prijave na natječaje (rokovi)

- ~ BeMed Small Initiatives (3. siječnja)
- ~ ESF „Covid“ natječaj (25. siječnja)
- ~ LAGUR Tri mora Mjera 2.1. (25. veljače)
- ~ Grad Zadar, Zadarska županija, Grad Dubrovnik, HEP, OTP, ...

Razno

- ~ UN Ocean Decade aktivnosti
- ~ Izrada Strateškog plana 2021. - 2023.
- ~ Izvanredna sjednica za prihvaćanje Strateškog plana
- ~ Nova zapošljavanja (na neodređeno i studentski)
- ~ Moderator za FB grupu „Koji je ovo morski stvor?“
- ~ Izrada članskih iskaznica
- ~ Sudjelovanje članova Društva na terenskim istraživanjima Janolus d.o.o.
- ~ Mjesečna mailing lista aktivnosti („newsletter“ za članove)

Financijski plan za 2021

~ Kratki pregled

Prihodi	U 2021.	U 2022.+	UKUPNO
FZOEU1	60.000,00 kn	0,00 kn	60.000,00 kn
FZOEU2	60.000,00 kn	0,00 kn	60.000,00 kn
OTARNOS	280.000,00 kn	80.000,00 kn	360.000,00 kn
??ESF - Misli (na) plavo	600.000,00 kn	700.000,00 kn	1.300.000,00 kn
??MOPO	190.000,00 kn	0,00 kn	190.000,00 kn
??Poslovi	60.000,00 kn	0,00 kn	60.000,00 kn
Članarine	1.050,00 kn	0,00 kn	1.050,00 kn
UKUPNO	1.251.050,00 kn	780.000,00 kn	2.031.050,00 kn